

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 292/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. mája 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária GOGA a spol., s. r. o., Žriedlová 3, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Tomáš Goga, MBA, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 115/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. apríla 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED]

(ďalej len „sťažovatelia“) vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 115/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia v právnom postavení žalobcov sa žalobou zo 6. marca 2012 domáhali určenia neplatnosti uznesení valného zhromaždenia Urbariátu, Pozemkové spoločenstvo [REDAKOVANÉ], ktoré sa uskutočnilo 12. decembra 2009 so začiatkom o 15.00 h na adrese [REDAKOVANÉ], 1. poschodie, číslo dverí 115.

Ako ďalej uvádzajú, „... žalobu odôvodnili tak, že na Valnom zhromaždení bolo okrem iných uznesení prijaté aj uznesenie o premene právnej formy Pozemkového spoločenstva z pozemkového spoločenstva na družstvo v zmysle vtedy platného účinného zákona č. 181/1995 Z. z. o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov...

Sťažovatelia ďalej uviedli, že na základe výsledkov hlasovania a prijatých uznesení na Valnom zhromaždení spísaných v notárskej zápisnici, ktorú spísala notárka [REDAKOVANÉ], notársky úrad Košice, sp. zn. N 171/2009, Nz 8321/2010, NCRI 8536/2010 zo dňa 11.03.2010... Okresný súd Košice I poverený vedením obchodného registra... zapísal do obchodného registra dňa 18.03.2010 Urbariát [REDAKOVANÉ], družstvo... [REDAKOVANÉ]

Obchodný register vykonal zápis napriek tomu, že rozhodnutie o premene pozemkového spoločenstva na družstvo nebolo na Valnom zhromaždení prijaté zákonom požadovanou väčšinou hlasov...

Z celkovému počtu hlasov všetkých členov Urbariát PS [REDAKOVANÉ] 1193 (100 % všetkých hlasov - štvrtá strana Notárskej zápisnice) boli prítomní členovia s 568 hlasov (47,6 % všetkých hlasov), pričom prednesený návrh prijalo 510 hlasov (42,7 % všetkých hlasov - devätnásta strana Notárskej zápisnice).

Sťažovatelia v konaní poukázali, že ustanovenia § 18 ods. 2 a § 19 ods. 2 a 3 zákona o pozemkových spoločenstvách sú v časti požiadaviek na minimálny počet hlasov potrebných pre prijatie príslušného rozhodnutia kogentné, teda také, od ktorých odchýtenie

nie je možné. Navyše poukázali na skutočnosť, že v čase rozhodovania o sporenej premene právnej formy dokonca neboli splnené zákonné podmienky ani na prijatie bežného rozhodnutia, nakoľko v danom čase nebola prítomná ani nadpolovičná väčšina všetkých hlasov. Uvedený počet prítomných osôb tak znemožnil uznášaniaschopnosť Valného zhromaždenia. Sťažovatelia v konaní taktiež uviedli, že legalizovať tieto výsledky nebolo možné ani vopred pripravenou zmenou zmluva o založení pozemkového spoločenstva, ktorá taktiež nebola prijatá kvalifikovanou väčšinou všetkých hlasov tak, ako to vyžaduje kogentná právna norma.

Vzhlľadom k vyššie uvedenému majú sťažovatelia za to, že prejednávaná vec nie je skutkovo či právne náročná.“.

3. Vzhlľadom na postup okresného súdu sťažovatelia poukazujú na neúčelnosť, zdĺhavosť a neprimeranú dĺžku napadnutého konania, ktorú odôvodňujú jednak nedostatočným skúmaním podmienok konania, ako i nesprávnym vedením konania zo strany okresného súdu, keď „... dňa 24.03.2015 okresný súd o vedľajšom účastníctve Družstva rozhodol uznesením č. k. 7C/115/2014-232 tak, že nepripustil, aby Družstvo pristúpilo do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného. Za zmienku stojí skutočnosť, že porušovateľ k rozhodnutiu pristúpil s časovým odstupom 2,5 roka. Citované rozhodnutie však porušovateľ Družstvu nedoručil, čím pravdepodobne založil ďalší procesný nedostatok v konaní.

Dňa 28.04.2015 porušovateľ nariadil na deň 18.06.015 pojednávanie, na ktoré predvolal okrem sťažovateľov ako žalobcov aj Pozemkové spoločenstvo ako žalovaného. Na tomto pojednávaní porušovateľ zároveň vyhlásil rozsudok, ktorým rozhodnutia prijaté na Valnom zhromaždení vyslovil za neplatné. Medzi neplatnými rozhodnutiami bolo aj rozhodnutie o premene právnej formy Pozemkového spoločenstva na Družstvo. Na danom pojednávaní sa všetci prítomní účastníci konania vzdali práva podať odvolanie.

Predmetný rozsudok porušovateľ doručil sťažovateľom a Pozemkovému spoločenstvu. Napriek tomu Družstvo získalo vedomosť o vydanom meritórnom rozhodnutí, voči ktorému sa v celom rozsahu odvolalo. Na základe uvedeného bol spis v septembri 2015 predložený Krajskému súdu v Košiciach na rozhodnutie o podanom odvolaní, ku ktorému do dnešného dňa nedošlo.“.

Sťažovatelia rovnako poukazujú i na podanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi konajúceho okresného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľov evidovanú pod sp. zn. 1 Spr 4/15 vyhodnotil 13. februára 2015 ako dôvodnú. Argumentujúc porušením ich základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, zároveň konštatujú, že okresný súd „... *svojim nedôsledným až ľahostajným prístupom podporoval neúčelné prejednávanie vecí, pričom aktívne nevyužíval všetky prostriedky, ktoré mu zákon priznáva na plnenie svojich procesných povinností. Takáto nečinnosť v postupe porušovateľa nemôže byť na ťarchu účastníka konania, ktorý sa riadne domáha ochrany svojho práva a pristupuje k veci zodpovedne, pričom sa spolieha na spravodlivé prejednanie vecí bez zbytočných prietahov.*“.

4. V závere podanej ústavnej sťažnosti si s ohľadom na uvedené skutkové okolnosti prípadu sťažovatelia uplatňujú náhradu trov konania a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 3 000 eur pre každého z nich. Zároveň ústavnému súdu navrhujú, aby nálezom vyslovil porušenie označených práv (bod 1) napadnutým konaním okresného súdu a aby okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 115/2015 prikázal konať v záujme čo najrýchlejšieho prerokovania a rozhodnutia vecí.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.

Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

9. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľka špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľka zastúpená zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

10. Predmetom konania ústavného súdu bolo teda preskúmanie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 115/2014 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako i práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

12. Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06, II. ÚS 250/09) poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

13. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti ústavnému súdu vyplynulo, že v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 115/2014 okresný súd rozsudkom z 18. júna 2015 vo veci

rozhodol (bod 3), pričom na základe podaného odvolania bol podkladový súdny spis konania sp. zn. 7 C 115/2014 predložený spolu s napadnutým rozhodnutím okresného súdu príslušnému krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

14. Podľa zistení ústavného súdu je odvolacie konanie toho času vedené na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 11 Co 402/2015 a vo veci dosiaľ nebolo rozhodnuté. Súdny spis okresného súdu sp. zn. 7 C 115/2014 sa v dôsledku podaného odvolania a rozhodovania o podanom odvolaní nachádza na Krajskom súde v Košiciach od 4. augusta 2015.

15. Z uvedeného je zrejmé, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu na prietahy v konaní postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 115/2014, ktorá bola ústavnému súdu doručená 14. apríla 2016 (bod 1), sťažovatelia museli mať vedomosť, že okresný súd už v ich právnej veci meritórne rozhodol a nemohol už žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať plynulosť priebehu namietaného konania vo veci samej, respektíve ani v ňom spôsobovať prietahy (od 4. augusta 2015 sa totiž spis nachádza na krajskom súde).

16. Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

17. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

18. Preto, ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k priet'ahom v konaní nemôže dochádzať, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

19. Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu práva nečinnosťou tohto orgánu nemôže dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

20. Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov základom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľov po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. mája 2016